

לאו בדילוג חזיתיה — לאו ממנינא דוסת הדילוג הוא (137).

איתיביה: היתה למורה להיות רואה יום ט"ו. ושינתה ליום ששה עשר —

בפעם הבאה זה וזה אסורין. ט"ו מדין וסת קבוע וט"ז מדין וסת שאינו קבוע.

ואם בפעם הבאה שינתה ליום שבעה עשר — הותר בפעם שלאחריה ששה עשר כי וסת שאינו קבוע נעקר בפעם אחת, ונאסר המשנה עשר כדין וסת הקבוע שאינו נעקר אלא בג' פעמים, וכן נאסר שבעה עשר מדין וסת שאינו קבוע.

שינתה ליום שמונה עשר — הותרו כולן, שעתה בפעם השלישית ששינתה נעקר הוסת הקבוע של ט"ו, וקבעה לה וסת לדילוג יום

אחד, וגם ליום הי"ח אינה צריכה לחוש (138) ואין אסור אלא משמונה עשר ואילך, דהיינו יום הי"ט בחודש הבא ויום הכ' בחודש שלאחרי.

ומכך שרק בדילוג השלישי קבעה וסת ולא כבר בפעם השניה, מוכח כשמואל שקובעת וסת הדילוג רק בשלשה דילוגים, וקשיא לרב:

ומתרצת הגמרא: אמר לך רב: היתה למורה לדאות בט"ו שאני. כיון שיום זה הוא היום הקבוע בוסת הקודמת, בודאי אינו מצטרף לוסת הדילוג החדשה, ונצרכות שלש ראיות מבלעדיו.

ושואלת הגמרא: ודקארי לה — מאי קארי לה? והיינו, מה היתה ההוה אמינא להקשות

עוקר את הראשון, וכשנקבעה הוסת הותרו הראשונים כולם, הלכך לא דמי לקביעות ימי החודש הסדור אלא לקביעת הפלגה. וראה עוד במה שכתב בתחילת שער הוסתות שוסת הדילוג הוא וסת שסופו מתיר את תחילתו.

ושני הפירושים הללו הם לדרכם של התוס' והרשב"א בביאור סוגיתנו [כמבואר בהערה 135], אבל הרמב"ן הסובר שסוגיתנו עוסקת בדין 'וסת הפלגה' ביאר שלכל וסת הפלגה די בג' ראיות ושתי הפלגות וסובר רב שהוא הדין בסוגיין, ושמואל סבר, כיון שבוסת זו יש גם סדר לימי החודש לא נקבע הוסת אלא בד' ראיות וג' הפלגות. וראה בתוס' בב"ק [לז ב] וברא"ש ובראב"ד [בעה"ג] שחלקו על עיקר דברי הרמב"ן וסוברים שבכל וסת הפלגה צריכים ד' ראיות וביניהן ג' הפלגות שוות.

138. כדין אשה שיש לה וסת קבוע שאינה

137. כתב הרמב"ן 'והיינו פלוגתייהו, דרב סבר, כיון דזו לימי החודש היא קובעת, אף הראשונה מונין לה, שהרי היתה ביום ידוע מן החודש ומתחילה לדילוג כוונה. ושמואל סבר אם השוותה לימי החודש מונין לה הראשונה, אבל כיוון שדילגה, צריכה ג' דילוגין'. ובביאור דבריו נראה, כיון שוסת הדילוג הוא בעיקרו וסת לימי החודש, סבר רב שגם הראיה הראשונה שהיתה לפי תאריכי הדילוג היא חלק מהוסת אף על פי שבה לא דילגה, ויש לנו ג' ראיות ששייכות לוסת אחת. ושמואל סבר, כל עוד לא הוכח בג' פעמים, גם הדילוג שהוא אחד ממרכיבי הוסת לא נקבע הוסת. אולם בראב"ד [בעלי הנפש ג כב] ביאר, שהמחלוקת היא "דרב מדמה לה לוסת החודש, ושמואל מדמי לה לקביעות ימי הפלגה [שבהפלגה מודים כולם שנקבע הוסת רק על ידי ד' ראיות שביניהם ג' הפלגות שוות]. מאי טעמא? כיון שדילוג אחרון